

Kees Nuijten,
vleeskuikenhouder in Made:

“Coccidiose-vaccinatie kan ik iedereen aanbevelen! Voornaamste redenen? Goede voorspelbaarheid, minder afkeur en kippen die het gewoon prima doen.”

“Coccidiose-vaccinatie met Paracox® 5 bevalt mij goed en ik blijf het nog wel een tijdje doen!” Kees Nuijten, vleeskuikenhouder uit Made, weet waar hij over praat. Met 106.000 vleeskippen kampte hij regelmatig met coccidiose-problemen.

“Als boer word je niet blij wanneer kippen langdurig minder eten en je een hogere voederconversie dan normaal hebt. Je staat met je rug tegen de muur en zoekt naar een oplossing. Ronde op ronde hadden we slechter presterende koppels. We kregen dit ondanks diverse veranderingen in ent-schema's en andere aanpassingen niet opgelost. Dan zoek je verder. Zo zijn wij in 2020 gestart met coccidiose-vaccinatie van onze koppels. Een uitkomst!”

Betere voorspelbare resultaten levert onder de streep meer op

Kees: “Ik wil nu eenmaal graag voorop lopen en de resultaten beter kunnen voorspellen. Waarom? Omdat het correct afleveren van kuikens zonder antibiotica op dit moment de hoogste opbrengst geeft. Zeker nu we voor het Goed Nest Kip concept van Albert Heijn leveren, is kwaliteit van belang. De kuikens gaan op 49 dagen met een maximaal gewicht van 2500 gram per kuiken naar de slachterij. Het correct voorspellen van het aflevergewicht scheelt mij een halve cent. Het kost nu eenmaal geld wanneer kippen het maximale gewicht overschrijden, te licht zijn of wanneer ik toch antibiotica moet gebruiken. Dat heeft effect op het eindresultaat.”

Regelmatige monitoring van de koppels

“Ik vermoedde dat ik coccidiose-problemen in de stal had en hoorde via via over coccidiose-vaccinatie”, vertelt Nuijten. “We zijn gestart met een goed gesprek aan de keukentafel met dierenarts Franny Pecher van MSD Animal Health, mijn voervoorlichter en mijn dierenarts. Daarop volgde een gedegen plan van aanpak ter voorbereiding van de coccidiose-vaccinatie, waarin regelmatige monitoring van de koppels gedurende de ronde en de ideale vaccinatie-voorwaarden centraal stonden. Vervolgens zijn we in 2020 een soort pilot gestart om onze koppels te vaccineren met Paracox® 5.”

Snel inspelen op problematiek

“We werden begeleid door Franny Pecher van MSD Animal Health. Zij hielp ons samen met onze Poultry Vets dierenarts met regelmatige checks van onze kuikens, waarbij de kuikenkwaliteit hoog in het vaandel staat. Het is belangrijk dat een dierenarts de gehele ronde de koppel blijft monitoren, omdat dat een goed beeld geeft van wat er speelt in je koppel. Want wat vandaag de situatie is, kan over een paar dagen juist weer heel anders zijn. Met een wekelijkse monitoring op het bedrijf, waarbij niet alleen naar het klinische beeld in de stal wordt gekeken, maar daarnaast ook 5 gemiddelde kippen per stal worden opengemaakt, krijg je direct inzicht in wat er in de darm en de rest van de kip speelt, zodat je snel kan inspelen op de problematiek. Je ziet bovendien of er nog andere problemen een rol spelen op je bedrijf. Alles wordt vastgelegd in het staldossier, zodat je precies weet waar je staat, welke veranderingen er zijn opgetreden en hoe het beeld er in andere ronden uitzag.”

Kuikens krijgen de beste start door een goed stalklimaat!

Ook het stalklimaat wordt bekeken. “De invloed van de omgevingstemperatuur wordt nogal eens onderschat”, vertelt Kees. “Wij zijn hier echt heel precies in. Stallen zijn soms te warm of te koud. Dit heeft onder andere effect op de activiteit van de kuikens bij opzet en dus op de opnamesnelheid (pikbedrag) van het vaccin. Goed strooisel -ik gebruik turf- maar ook de juiste vloertemperatuur van de stal (28°C tot 30°C voor aankomst van de kuikens) zijn zeer belangrijk.”

TIP VAN KEES:

“Zorg voor de juiste staltemperatuur om de activiteit van de kuikens te bevorderen!”

De entbubbel

“Wij vaccineren onze kuikens in de stal en daarvoor maak ik enkele dagen voordat de kuikens komen een soort entzone. Ik noem dit de entbubbel! Ik zag hier eerst erg tegen op, maar de entbubbel is eenvoudig tussen de voer- en drinklijn te maken met behulp van plastic, knijpers, vlas of stobalen. Stuk voor stuk attributen die bij elke boer wel aanwezig zijn. Door deze entbubbel precies de juiste lengte te geven, worden de kuikens mooi bij elkaar opgevangen en zitten ze dicht tegen elkaar aan. Handig met sprayen, omdat zo alle kuikens goed geraakt kunnen worden en de kuikens geprikkeld worden om bij elkaar de vaccindruppels goed op te pikken. Dit is nodig voor de juiste opname van het vaccin. Nadat de kuikens alle vaccindruppels bij elkaar hebben opgepikt zijn ze ongeveer na een half uur droog. Dan pas halen we het plastic weg en worden de kuikens losgelaten.”

“Om te voorkomen dat de warme luchtstromen van mijn kachels over mijn entbubbel heenblazen, zet ik de kachels vóór vaccinatie omhoog. Zo wordt het vaccin niet ‘drooggeblazen’ en dat scheelt weer entstof.”

Goede kuikenkwaliteit staat voorop!

Voor aanvang van de vaccinatie controleert de dierenarts per stal zo'n 25 kuikens op verschillende kuikenkwaliteitspunten:

1. Controle van de bek en snavel
2. Controle van de navel
3. De mate van kuikenactiviteit
4. Pootjes
5. Lichaamstemperatuur (optimale temperatuur moet tussen de 40°C – 41°C zijn)

Kees: "Deze punten worden bijgehouden in het dossier, zodat we kunnen zien hoe de kuikenkwaliteit en -activiteit zich ontwikkelt. Indien nodig passen we per direct het klimaat in de stal aan. Ook de verlichting in de stal is tijdens de vaccinatie superbelangrijk. Hoe donkerder de stal, hoe slechter de kuikenactiviteit. De kuikenactiviteit is juist zo belangrijk tijdens de coccidiose-vaccinatie."

TIP VAN KEES:

"Zorg dat de verlichting goed is -met name boven de entbubbel- en dat alle lampen in de stal aan zijn! Dit bevordert de kuikenactiviteit en dus het oppikgedrag van het coccidiose-vaccin."

Goed groeiende kippen en een blij boer

Dat coccidiose de nodige nadelige effecten heeft op pluimvee, staat voor Kees als een paal boven water. "Na de eerste ronde met gevaccineerde kippen, zag ik dat direct terug in het eindresultaat. Het gekke is dat je dat pas ziet nadat je gevaccineerd hebt. De stal werd droger, de eindgewichten van de kippen waren voorspelbaarder en ik had een beduidend betere voederconversie. Je denkt dan nog dat het een momentopname is, maar ook de rondes daarna verliepen goed. Natuurlijk heb je wel eens een dipje, maar alles bij elkaar merk je gewoon verbetering en dat zie je terug in je portemonnee."

"Geen coccidiostatica in het voer scheelt mij 2 cent. Vaccinatie kost natuurlijk wel extra geld maar het heeft meer voordelen. Doordat ik vaccineer, gebruik ik geen ammoniak en natronloog meer tijdens het schoonmaken. Dat scheelt toch weer 0,5 cent en heel veel arbeid."

Arbeidsvoordeel is enorm

"Onze uitval is nihil. Omdat mijn kippen het supergoed doen, levert coccidiose-vaccinatie met Paracox® 5 een positieve bijdrage aan het werkplezier. Het arbeidsvoordeel is enorm. Met name tijdens de ronde kost het me minder werk. Je bent wel even druk met alle voorbereidingen en vaccinatie, maar onderaan de streep is dat het meer dan waard!"

Gebruik van coccidiose-vaccinatie in de toekomst

"Hoewel je *Eimeria*-parasieten nooit helemaal uit je stallen kan verbannen, is het voorspelbaar beheersen van coccidiose met vaccinatie echt een plus. De coccidiose is beter beheersbaar en je draait rondes met mooie eindresultaten. Ik ben er blij mee. Ook met de hulp en aanpak van MSD Animal Health! Of ik in de toekomst blijf vaccineren? Voorlopig blijf ik dit zeker nog een tijdje doen", besluit Kees lachend.

Tips en praktijkervaringen van Kees:

- Onderschat het coccidiose-probleem niet. De meeste pluimveehouders hebben ermee te maken, dus doe er wat aan! Vaccinatie kan daarmee helpen.
- Maak gebruik van de hulp van MSD Animal Health en uw dierenarts om het coccidiose-probleem aan te pakken.
- Betrek dierenartsen en andere belangrijke partijen vroegtijdig in het traject. Zij helpen graag mee!
- Zorg voor een goede toediening van het coccidiose-vaccin. Het klaarmaken, oplossen en toedienen van het vaccin vereist kennis en kunde. Uw dierenarts kan u hiermee helpen.
- Zorg dat de stal voor aankomst de juiste temperatuur heeft: niet te warm en niet te koud. Houd bij aankomst van de kuikens de omgevingstemperatuur (ongeveer 30°C) aan.
- Let op de vloertemperatuur. Deze moet tussen de 28°C tot 30°C zijn.
- Maak vooraf een entbubbel om de kuikens dicht tegen elkaar op te vangen en de opname van het vaccin te stimuleren.
- Check de kuikenkwaliteit en kuikentemperatuur en houd dit bij in uw dossier.
- Blijf gedurende de ronden regelmatig monitoren en leg de gegevens vast.
- Het allerbelangrijkste: maak tijd vrij voor uw kuikens en de coccidiose-vaccinatie. Onderaan de streep verdient u deze investering dubbel en dwars terug!

De entbubbel wordt eenvoudig gemaakt tussen de drink- en voerlijn en heeft precies de juiste afmeting van het aantal kuikens per stal. Hoe dichter de kuikens tegen elkaar aan zitten, hoe beter het vaccin door de kuikens wordt opgepikt.

Paracox®-5, orale suspensie voor kippen, bevat per dosis van 0,004 ml gesporuleerde oöcysten afgeleid van vijf verzwakte lijnen van coccidia: *Eimeria acervulina* HP: 500-650, *Eimeria maxima* CP: 200-260, *Eimeria maxima* MFP: 100-130, *Eimeria mitis* HP: 1000-1300 en *Eimeria tenella* HP: 500-650. Doeldier: Kip. Indicatie: Actieve immunisatie van kuikens tegen coccidiose veroorzaakt door *E. acervulina*, *E. maxima*, *E. mitis* en *E. tenella*. Contra-indicaties: Geen. Bijwerkingen: Milde laesies worden incidenteel 3 tot 4 weken na de vaccinatie waargenomen. Toediening en dosering: Eén dosis via spray (in verdunningsvloeistof- of water met rode kleurstof) over de kippen of via spray (in water) over het voer aan eendagskuikens of via het drinkwater aan kuikens van 3 dagen oud. Wachtijd: Nul dagen. Waarschuwingen: Niet gebruiken bij vogels in de legperiode. Het vaccin bevat levende coccidia en is voor de ontwikkeling van de weerstand afhankelijk van de vermenigvuldiging van de vaccinstammen in de gastheer. Geen anticoccidiosemiddelen toedienen, met inbegrip van sulfonamiden en antibacteriële middelen, vóór of na vaccinatie. REG NL 9687 UDA. Voor overige informatie, zie bijsluiter. 2018-10.